

Mot.
1989/90
Ju628 – 638

Motion till riksdagen

1989/90:Ju628

av Karin Israelsson och Görel Thurdin (båda c)

Straffet för eget bruk av narkotika

Vid riksdagens beslut 1988 att straffbelägga även olovlig konsumtion av narkotika inskränktes påföljden för "eget bruk" till enbart böter. Därigenom blev det ej möjligt för polis och åklagare att använda urinprov eller liknande bevisning.

Under riksdagens arbete med denna ändring i narkotikastrafflagen noterade en rad kritiker med vetenskaplig, social eller polisiär erfarenhet att inskränkningarna i fråga om tvångsmedel skulle göra den föreslagna bestämmelsen närmast omöjlig att tillämpa. Här anförde man bl.a. diagnostiska svårigheter att entydigt styrka att en misstänkt person är påverkad av viss narkotika om man ej får använda kroppsvätskeprov.

Erfarenheterna under de 18 månaderna som bestämmelsen nu varit i kraft verkar tyda på att få personer verkligen ställs till ansvar för olovligt bruk av narkotika. Någon systematisk undersökning synes inte ha gjorts, men förfrågningar hos olika myndigheter ger vid handen att bestämmelsen icke tillämpats i nämnvärd omfattning. Hittills föreligger inte heller något prejudikat från högsta domstolen i frågan om hur bevisning, t.ex. vittnesmål, skall värderas.

Narkotikamissbruket har under samma tid fortsatt i oroväckande omfattning i vårt land. Särskilt allvarligt är att nya narkotika som crack och ecstasy fått tilltagande spridning. Dessa nya missbrukstyper sprids i kretsar som polisen har svårt att spana mot. Som bevismedel vid ingripande mot de nya formerna narkotikamissbruk vore urinprov och liknande undersökningar av stort värde.

Tiden är nu kommen att förstärka narkotikastrafflagen som instrument mot olovligt bruk av narkotika. Om den nominella påföljden "Fängelse" införes i straffskalan för "eget bruk" av narkotika, så som den finns för olovligt innehav av narkotika, finge de rättsvårdande myndigheterna rätt att nyttja urin- eller blodprov, husrannsakan, personundersökning, allt åtgärder som rätt utnyttjade kunde göra att samhället får en allsidigare bild av missbrukarens drogintag och därmed kan anpassa påföljder eller andra åtgärder. Det blev i sådant fall även möjligt att utdöma mer konstruktiva påföljder än endast böter. Här kunde man nyttja villkorliga fängelsedomar med skyddstillsyn och föreskrifter om att fullgöra behandling och undergå fortlöpande kontroll av drogfrihet. Samhällsingripandet vid uppdagat missbruk skulle

därmed kunna tjäna som en insats för att återbörda missbrukaren till en drogfri tillvaro.

Mot. 1989/90
Ju628

Särbestämmelsen om att begränsa påföljden för "eget bruk" av narkotika till enbart böter bör därför tas bort.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att påföljden för "eget bruk" av narkotika skall vara böter eller fängelse i högst sex månader.

Stockholm den 25 januari 1990

Karin Israelsson (c)

Görel Thurdin (c)